



Vår saksbehandler
Kjell Erik Sønsterud , tlf 32 80 86 64

Vår dato
05.12.2006

Vår referanse
03/01818-22
651.

Deres dato

Deres referanse

Hurum kommune

Prestegårdsalleen 4
3490 KLOKKARSTUA

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb. <i>Lieu</i>	06 DES. 2006	Kopi
Ark.: <i>0628-1</i>		
Saksnr <i>06/15953</i>	Dok.nr.: <i>1</i>	

Vannledning Sandungen - Mørk - Hurum kommune - kulturminneregistreringer

Ovennevnte planområde er nå arkeologisk registrert. Det ble i denne forbindelse funnet to kokegroper ved maskinell sjakting på innmarksområdet ved Steinerskolen. Disse strukturene ble etter avtale med Riksantikvaren og Kulturhistorisk museum gravd ut i forbindelse med registreringen. Ut over disse ble det ikke gjort funn av automatisk fredede eller nyere tids kulturminner innenfor traseen. Vi har derfor ingen merknader til planen.

Det bør likevel framgå av kommunens vedtak at dersom det under anleggsarbeidet skulle framkomme automatisk fredete kulturminner, må arbeidet straks stanses og utviklingsavdelingen i fylkeskommunen varsles, jmf. kulturminneloven § 8.2.

I utgangspunktet var det satt av 525 timeverk ,hvorav 400 timer var beregnet til maskinell søkesjakting. Utgangspunktet for dette timeantall var at det opprinnelig skulle sjaktes fra Holtebrekk og frem til endepunkt i vest i nærheten av gården Ingelstad. I dette området er det som det fremgår ovenfor gjort flere gjenstandsfunn samt registrert flere gravfelt og enkeltliggende gravhauger og området ble vurdert som høypotensielt med tanke på funn under markoverflaten. Fylkeskommunen satte derfor av ressurser og innleid personell for hele tidsperioden. Hurum kommune bestemte seg imidlertid for å flytte ledningen ut i vannet rett før den maskinelle sjaktingen skulle ha startet opp. Det kom da til enighet mellom fylkeskommunen og Hurum kommune at man skulle sette opp et antatt timeantall for tidsbruken vurdert ut i fra potensiale for funn, tiltakets omfang o.a. Fylkeskommunen har vurdert dette og ber om dekning for 270 timer.

I forbindelse med registreringen ble det totalt brukt 270 arbeidstimer à kr 600,- . I tillegg ble det tatt ut to C-14 prøver a kr. 3100 x 2 = 6200. Faktura på kr. 168200,- vil bli sendt fra regnskapsseksjonen snarest.

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no


Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

Vår dato
05.12.2006

Vår referanse
03/01818-22

Med hilsen


Inger Liv Gøytil Lund
kulturvernleder


Kjell Erik Sønsterud
arkeolog

Vedlegg:

1 Arkeologisk rapport

Kopi til:

Buskerud Kommunerevisjon IKS

Fylkesmannen i Buskerud

Hjellnes Cowi AS

Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

Postboks 4197, 3005 DRAMMEN

Postboks 1604, 3007 DRAMMEN

Postboks 91 Mangelrud, 0612 OSLO

Postboks 6762 St.Olavspl., 0130 OSLO

Lisbeth Kaas Ambrosen Utviklingsavdelingen



KULTURHISTORISK REGISTRERING

Hurum kommune

Vannledning Sandungen - Mørk

GNR: 1 BNR: 1,3,9,12,42,82,153 OG 154

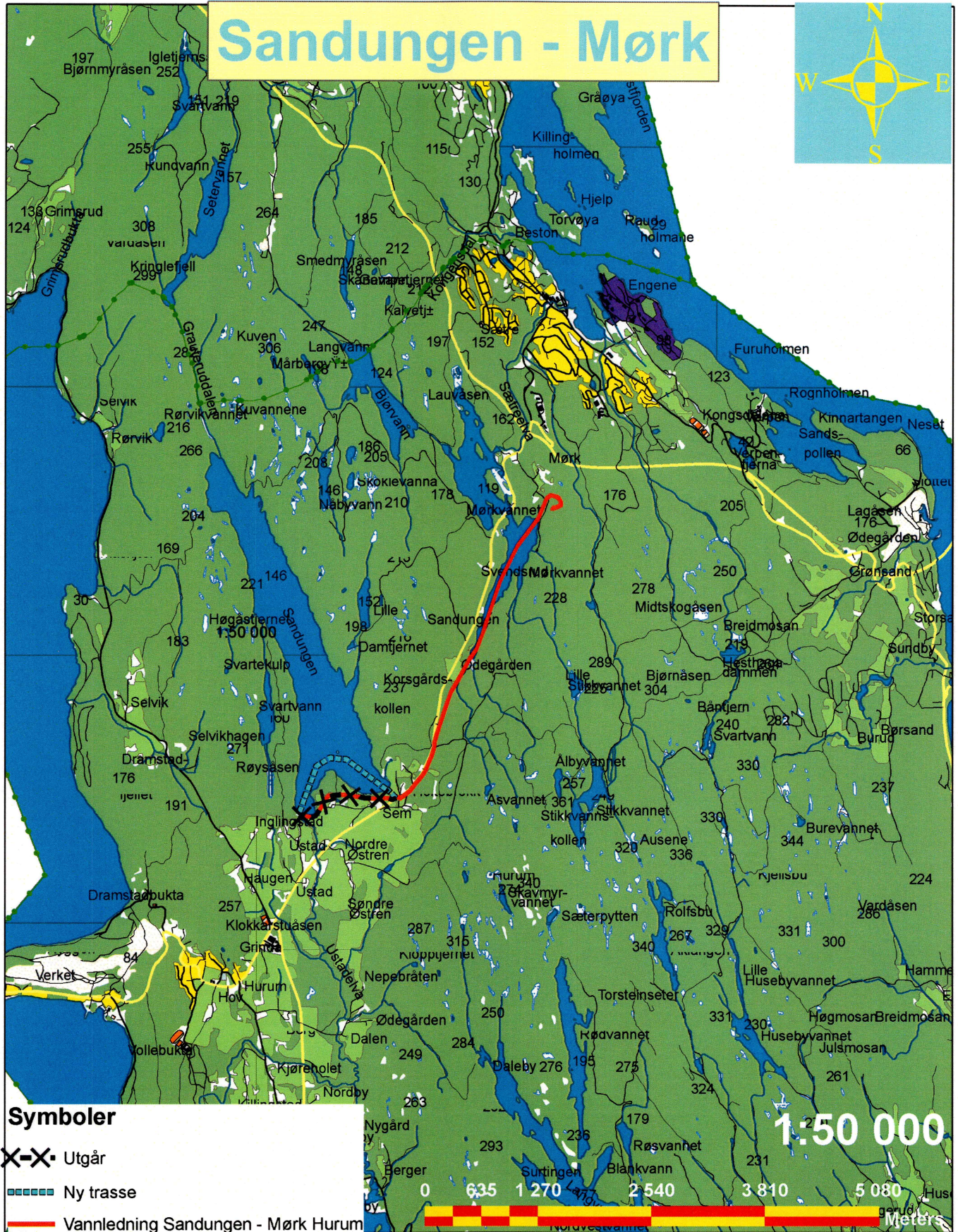
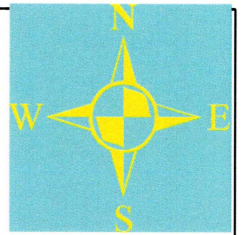
SAKSNR: 03/1818



RAPPORT FRA KULTURHISTORISK BEFARING/REGISTRERING

Kommune:	Hurum		
Gardsnavn:	Matrikkelgård: Sætre bruk – Bruk: Sem, Sandungbråten, Korsgården, Øvre Mørk og Bråten		
Gardsnummer:	1/1,3,9,12,42,82,153 og 154		
Kartreferanse			
Høyde over havet	Ca. 120 – 160 m.o.h		
Tiltakshaver:	Hurum kommune		
Adresse:			
Navn på sak:	Vannledning Sandungen - Mørk		
Saksnummer:	03/1818		
Registrering utført:	08.08.06 - 26.08.06 og 13.09.06 – 25.09.06	Ved:	Kjell E. Sønsterud
Rapport utført:	14.11.06	Ved	Kjell E. Sønsterud
Autom. fredete kulturminner i området:		2 kokegroper	Registreringsnummer ID 101952
Nyere tids kulturminner i området:			
Fotodokumentasjon:			
Faglige konklusjoner:			
<input checked="" type="checkbox"/> Planen er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner.			
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
<input type="checkbox"/>	Planen er i konflikt	<input type="checkbox"/>	Planen er i konflikt
<input type="checkbox"/>	Ingen synlige, potensielle under bakken	<input type="checkbox"/>	Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves
<input type="checkbox"/>	Ikke vurdert	<input type="checkbox"/>	Ikke vurdert
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringer		Merknader	
<input type="checkbox"/>	Videre reg. ikke nødvendig	<input type="checkbox"/>	Ingen merknad
<input type="checkbox"/>	Videre reg. nødvendig	<input type="checkbox"/>	Tilråd spesialområde
<input checked="" type="checkbox"/>	Reg. fullført	<input type="checkbox"/>	Tilråd dispensasjon
<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	Foreløpig uavklart
Merknader:	Det ble funnet to kokegroper i traseen. Disse ble etter avtale med Riksantikvaren og Kulturhistorisk museum utgravd i forbindelse med registreringen.		

Sandungen - Mørk



Symboler

- X-X Utgå
- Ny trasse
- Vannledning Sandungen - Mørk Hurum

1:50 000



BAKGRUNN FOR PLANEN:

I forbindelse med en ny vannledning fra Sandungen til Mørk ble det foretatt en arkeologisk registrering av rørtraseen. Formålet med denne registrering var å påvise og avklare forholdet til automatisk fredede kulturminner, jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978.

OMRÅDET

Planområdet omfatter både innmarks og utmarksområder. Fra sandungen og opp mot riksveg 281 ved Steinerskolen (Tidligere Holtebrekk gård) og ved Ødegården ligger traseen i innmark, mens den fra riksvegen og opp mot vannmagasinet på Mørk (med unntak for Ødegården) hovedsakelig ligger i utmark inkludert strekningen over Mørkvann hvor ledningen er lagt i vannet. Fra Riksvegen og ned mot Sandungen faller terrenget slakt av mot nordvest, mens fra riksvegen og mot Mørk fremstår terrenget som småkupert frem til over mørkvann hvor det stiger slakt mot nord.

Vegetasjonen består av stedvis tett løvskog og stedvis blandingsskog bestående av løv og granskog. Markoverflaten fremstår stedvis som myraktig.

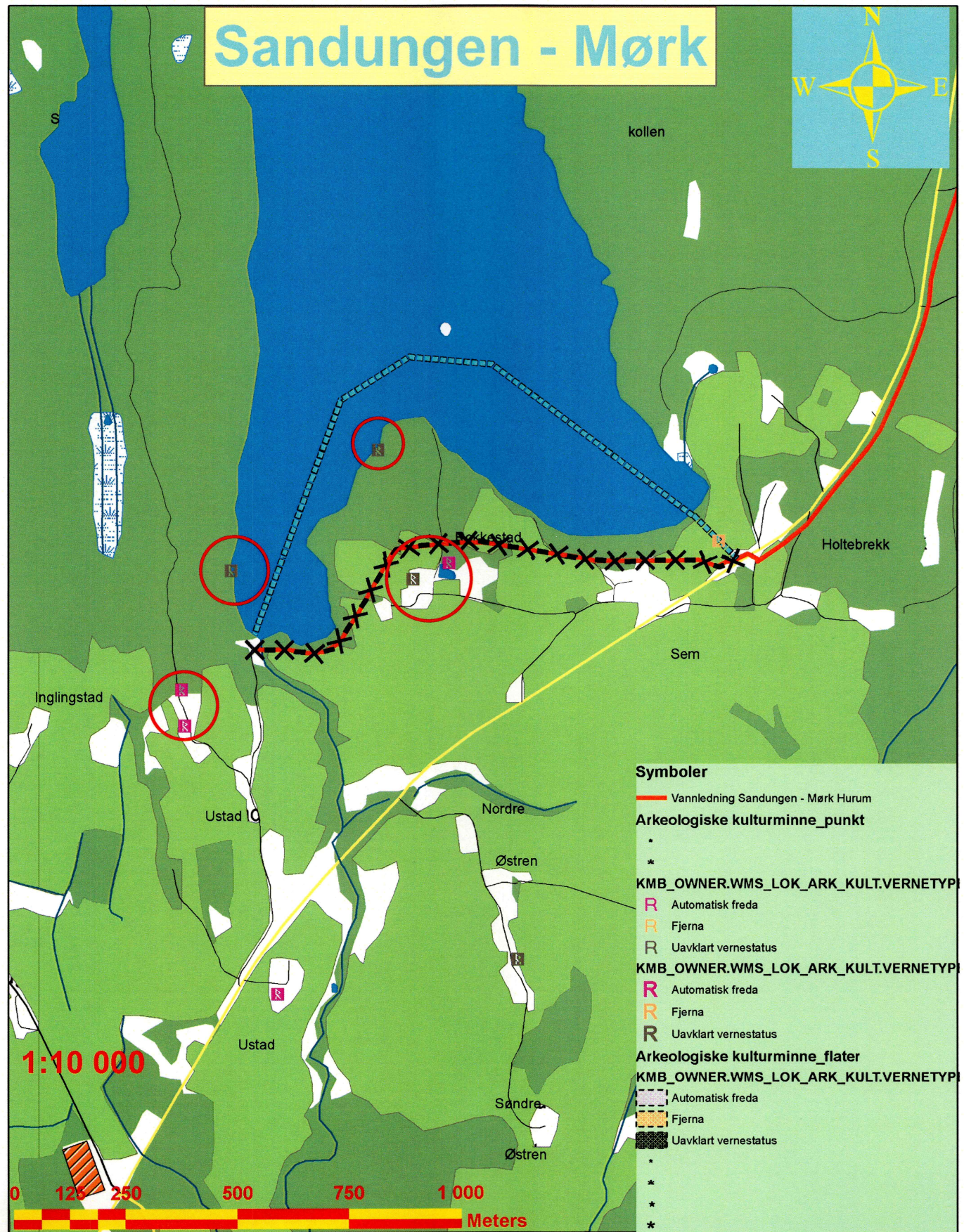
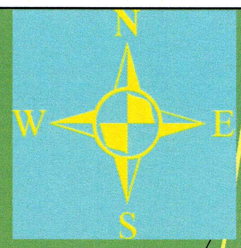
TIDLIGERE ARKEOLOGISKE REGISTRERINGER

Det er ikke tidligere registrert automatisk fredede kulturminner innenfor traseen. Det er imidlertid i nærområdene rundt Sandungen flere gravfelt og det er gjort flere løsfunn i disse områdene. I området rundt Mørk er det registrert 2 rydningsrøyser.

FASTE FORNMINNER:

IDnr:	Forminnekategori
76151	Gravfelt med tre gravhauger
69688	En gravhaug
12904	En gravhaug
62397	En gravhaug
20217	En gravhaug
40985	Løsfunn: en slagglump
50313	Løsfunn : en stokkebåt
79157	Løsfunn: pilspiss av jern
78557	Gravfelt med 6 gravhauger (fjernet)

Sandungen - Mørk



Symboler

- Vannledning Sandungen - Mørk Hurum
- Arkeologiske kulturminne_punkt**
- *
*
- KMB_OWNER.WMS_LOK_ARK_KULT.VERNETYPI**
- Automatic freda
- Fjerna
- Uavklart vernestatus
- KMB_OWNER.WMS_LOK_ARK_KULT.VERNETYPI**
- Automatic freda
- Fjerna
- Uavklart vernestatus
- Arkeologiske kulturminne_flater**
- KMB_OWNER.WMS_LOK_ARK_KULT.VERNETYPI**
- Automatic freda
- Fjerna
- Uavklart vernestatus
- *
*
*
*



1:10 000




Løsfunn

Cnr	Gjenstandstype	Illustrasjon	Datering
<p>23278.</p>	<p>Gravfunn fra vikingetiden fra Rokkestad (gnr. 4, bnr. 2), Hurum, Busk.</p> <p>a. Sterkt forrustet gjenstand av jern antagelig en miniaturepilespiss. Lengde 6,6 cm.</p> <p>b. To fragmentariske kniver av jern. Den ene mangler halvdelen av bladet, den annen odden. Lengde henholdsvis 14,9 og 10 cm.</p> <p>c. Munnbitt av jern som Shetelig, VJG, fig. 470, med to tilhørende rembeslag, som på typeeksemplaret. En smule defekt. Ringens ytre tverrmål 5,9 cm.</p> <p>d. Seletøybeslag av jern som [Rygh fig.579]R. 579, men bare med to rembeslag. Samlet lengde 13,6 cm.</p> <p>e. Saks av jern som [Rygh fig.443]R. 443. Den ene arm er avbrutt og likeledes er begge blad defekte, Nåværende lengde 17 cm.</p> <p>f. Firesidig jerntein tilspisset i den ene ende, ombøyd i den annen, men her fragmentarisk. Lengde 16 cm.</p> <p>g. Nøkkel (?) av jern som [Rygh fig.459]R. 459 (?), nedre del av skjæret mangler. Øvre ende ombøyd til den motsatte side av typeeksemplaret. Nåværende lengde 14 cm.</p> <p>h. To klinknagler av jern. Lengde 4,2 cm og 4,8 cm.</p> <p>i. En del sterkt forrustede jernfragmenter, hvoriblant rester av en krampe (?) og noen spiker. En av disse er sterkt ombøyd nedentil. Lengde 3,3 cm.</p> <p>k. To ovale spenner av bronse med dekkplate som [Rygh fig.652]R. 652. Begge er sterkt deformerte og fragmentariske på grunn av brann.</p> <p>l. Liten hvit rund beinperle.</p> <p>m. Rund lerskive med hull, temmelig defekt. Største tverrmål 8,6 cm.</p> <p>n. Noen få brente beinstumper. Det meste av dette er funnet av eieren, gårdbruker Thorkildsen, ved gravning i en haug (nr. 1) etter sigende i et tykt kullag. En ettergravning ble siden foretatt av assistent E. Engelstad, hvorved noen småting ble funnet.</p>	<p>The illustration column contains several drawings of artifacts. At the top right is a large, leaf-shaped spearhead. To its left are two smaller knives, one with a missing blade tip and one with a missing handle. Below these are two long, narrow objects, likely munnbitt (bit) and a saks (axe). In the middle is a dark, dome-shaped helmet. Below the helmet is a small key with a bent handle. At the bottom is a large, ornate bronze spenner (fibula) with a curved body and a hook.</p>	<p>Vikingtid</p>

<p>23276.</p>	<p>En del brente rensede beinstumper. F. ved assistent E. Engelstads undersøkelser på Rokkestad (gnr. 4, bnr. 2), Hurum, Busk. Sakene fantes i haug 3, mellom nevestore stein omtrent midt på sydsiden av haugens kjernerøys helt nede på bunnflaten. Et vikingetidsfunn fra samme haug er beskrevet i følgende nummer.</p>		
<p>23278.</p>	<p>Gravfunn fra vikingetiden fra Rokkestad (gnr. 4, bnr. 2), Hurum, Busk.</p> <p>a. Sterkt forrustet gjenstand av jern antagelig en miniaturepilespiss. Lengde 6,6 cm.</p> <p>b. To fragmentariske kniver av jern. Den ene mangler halvdelen av bladet, den annen odden. Lengde henholdsvis 14,9 og 10 cm.</p> <p>c. Munnbitt av jern som Shetelig, VJG, fig. 470, med tilhørende rembeslag, som på typeeksemplaret. En smule defekt. Ringens ytre tverrmål 5,9 cm.</p> <p>d. Seletøybeslag av jern som [Rygh fig.579]R. 579, men bare med to rembeslag. Samlet lengde 13,6 cm.</p> <p>e. Saks av jern som [Rygh fig.443]R. 443. Den ene arm er avbrutt og likeledes er begge blad defekte, Nåværende lengde 17 cm.</p> <p>f. Firesidig jerntein tilspisset i den ene ende, ombøyd i den annen, men her fragmentarisk. Lengde 16 cm.</p> <p>g. Nøkkel (?) av jern som [Rygh fig.459]R. 459 (?), nedre del av skjæret mangler. Øvre ende ombøyd til den motsatte side av typeeksemplaret. Nåværende lengde 14 cm.</p> <p>h. To klinknagler av jern. Lengde 4,2 cm og 4,8 cm.</p> <p>i. En del sterkt forrustede jernfragmenter, hvoriblant rester av en krampe (?) og noen spiker. En av disse er sterkt ombøyd nedentil. Lengde 3,3 cm.</p> <p>k. To ovale spenner av bronse med dekkplate som [Rygh fig.652]R. 652. Begge er sterkt deformerte og fragmentariske på grunn av brann.</p> <p>l. Liten hvit rund beinperle.</p> <p>m. Rund lerskive med hull, temmelig defekt. Største tverrmål 8,6 cm.</p> <p>n. Noen få brente beinstumper. Det meste av dette er funnet av eieren, gårdbruker Thorkildsen, ved gravning i en haug (nr. 1) etter sigende i et tykt kullag. En ettergravning ble siden foretatt av assistent E. Engelstad, hvorved noen småting ble funnet.</p>		<p>Vikingtid</p>
<p>23279</p>	<p>Tre forrustede mindre jernnagler 2,3-2,6 cm lange.</p> <p>b.Kull og brente beinstumper. Sakene er f. ved assistent E. Engelstads undersøkelse på Rokkestad i Hurum (se foregående</p>		

	nummer), ved utgravning av en rundhaug (nr,4), som var 7 m i tverrmål. En av naglene ble funnet midt i haugen ca. 15 cm under overflaten. De to andre og en del bein lå i et kullag på haugens bunn ca. 11 m bredt.		
24245	<p>Noget forrustet, men fullstendig bevart saks av jern fra vikingetiden av typen [Rygh fig.442]R. 442. Saksens odder er noget defekte. Glødeskall. Lengde 17,8 cm. Bøilens største bredde 1,8 cm. Funnet på Rokkestad (gnr. 4, bnr. 2) Hurum s. og pgd., Buskerud, i den i gravfeltet på denne gård beliggende haug 6. Denne haug blev utgravet da haugen skulde bortryddes. Saksen antas å ha ligget i haugens gjenværende del. Innsendt av lensmannen i Hurum.</p>		Vikingtid
25 031	<p>Godt bevart liten pilespiss av jern, antagelig fra middelalderen. Bladet er bredt og flatt, ikke rygget. Falen noe skadet ved åpningen. Lengde 7,4 cm., bladets største bredde 2 cm. Funnet i potetåkeren på Rokkestad (gnr. 4, bnr. 2), Hurum s. og pgd., Buskerud.</p>		Middelalder
25549.	<p>Gravfunn fra vikingetiden fra Rokkestad (gnr. 4, bnr. 2), Hurum s. og pgd., Buskerud.</p> <p>a. Øks av jern som Vikingsverd fig. 35, men litt mindre. Overflaten er adskillig forrustet, for øvrig er stykket vel bevart. Lengde 18,8 cm, bredde over eggen 13,7 cm.</p> <p>b. Kniv av jern, nærmest som [Rygh fig.406]R. 406, men med noe lengere blad og med mindre skarp avsats ved overgangen mellom tange og blad. Av bladets nedre del er et større stykke avslått. Eggen er avslått flere steder. Tangen er noe forbøid i øvre ende. Lengde 19,5 cm.</p> <p>Funnet for ca. 8 år siden i en gravhaug. Fra samme gård er også tidligere innkommet funn fra vikingetiden, se C. 23276-80 og 24245. Gaver fra Eiliv Torkildsen, Hurum.</p>		Vikingtid

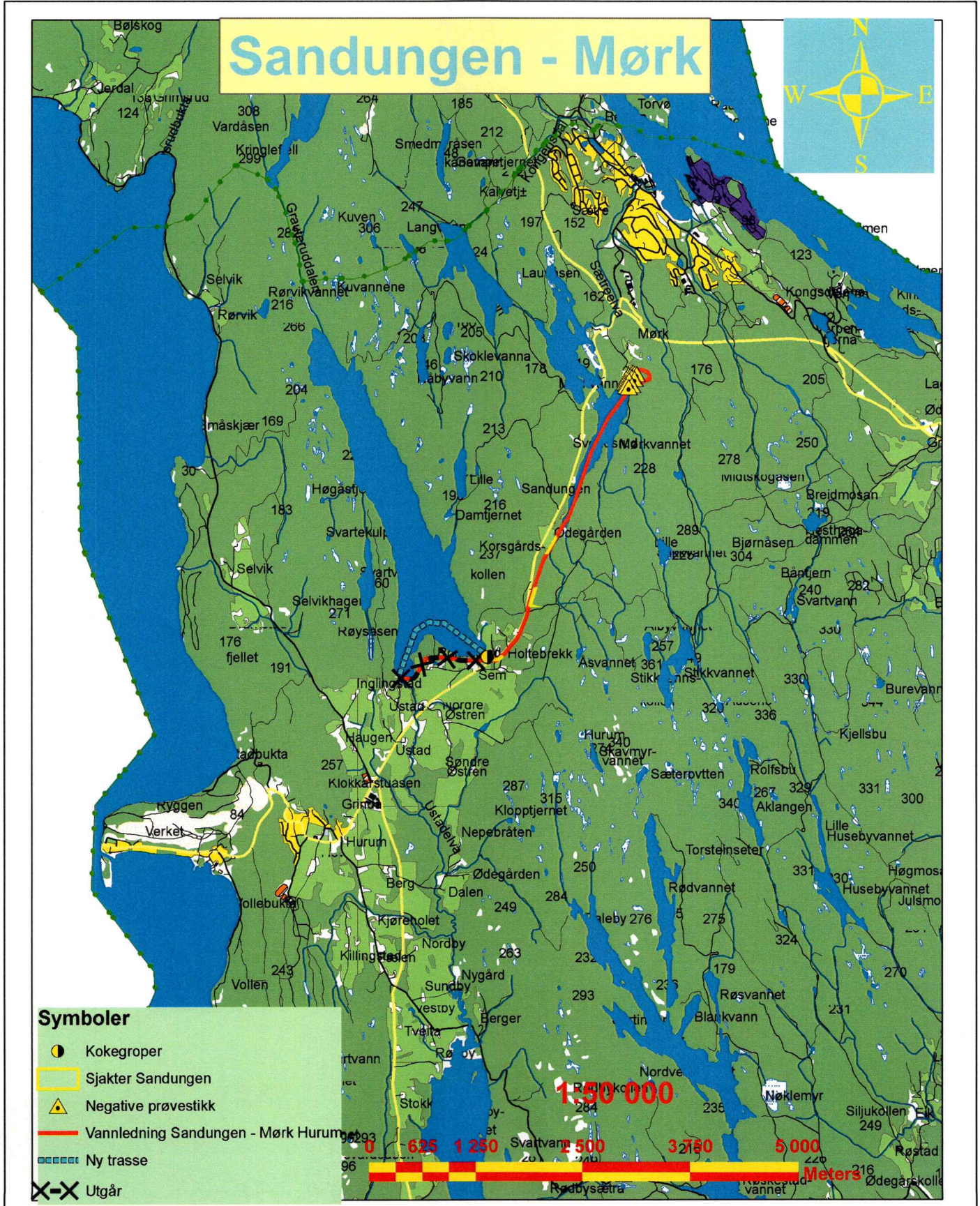
<p>24 931</p>	<p>Celt av bronse som Minnen I fig. 1175, men uten hempe og med bare en ophøiet munningsrand. Celten som har en noe ujevn patina har ved den ene side omtrent på midten et litet hull som følge av en feil under støpningen. Lengde 5,8 cm., bredde over eggen 3,3 cm. Funnet for ca. 10 år siden ved pløining på flat mark på Bråten (gnr. 9, bnr. 1), Hurum pgd., Buskerud. Gave fra Anton Gulbrandsen, Sande. (</p>		<p>Bronsealder</p>
<p>414.</p>	<p>Odden af en Paalstav; af Jern; Længde 4 1/2 T.; Brede for Eggen 2 Tr., foran Skafthulingen 1 T.; Formen aldeles som No. 242; funden i en Gravhøi paa Gaarden Inglingstad i Hurum.</p>		
<p>37696a-b.</p>	<p>a) Øks av jern, som Vikingesverd type E, fig.34. Øvre del av eggen samt skafflikene bortrustet, overflaten endel forrustet. St.L: 18.6cm, nåv.eggbredde 10.9cm. Små biter av tre og bein fastrustet. b) Avlang, flat jerngjenstand med svakt konvekse sider. 2 naglehull, ett nær en ende ett 5.7cm fra motsatt ende, som har svak bøy ytterst. Lett bøyd nær enden med naglehullet (sekundært?) Endel forrustet. Kordelengde 17.5cm, st.B: 2.1cm. Forhistorisk? Funnet i kanten av en gravhaug ved gårdsvei på INGLINGSTAD (7/), HURUM, BUSKERUD. Gave fra finneren Helge Aabøe, 3490 Klokkarstua</p>		

BEMANNING OG TIDSROM

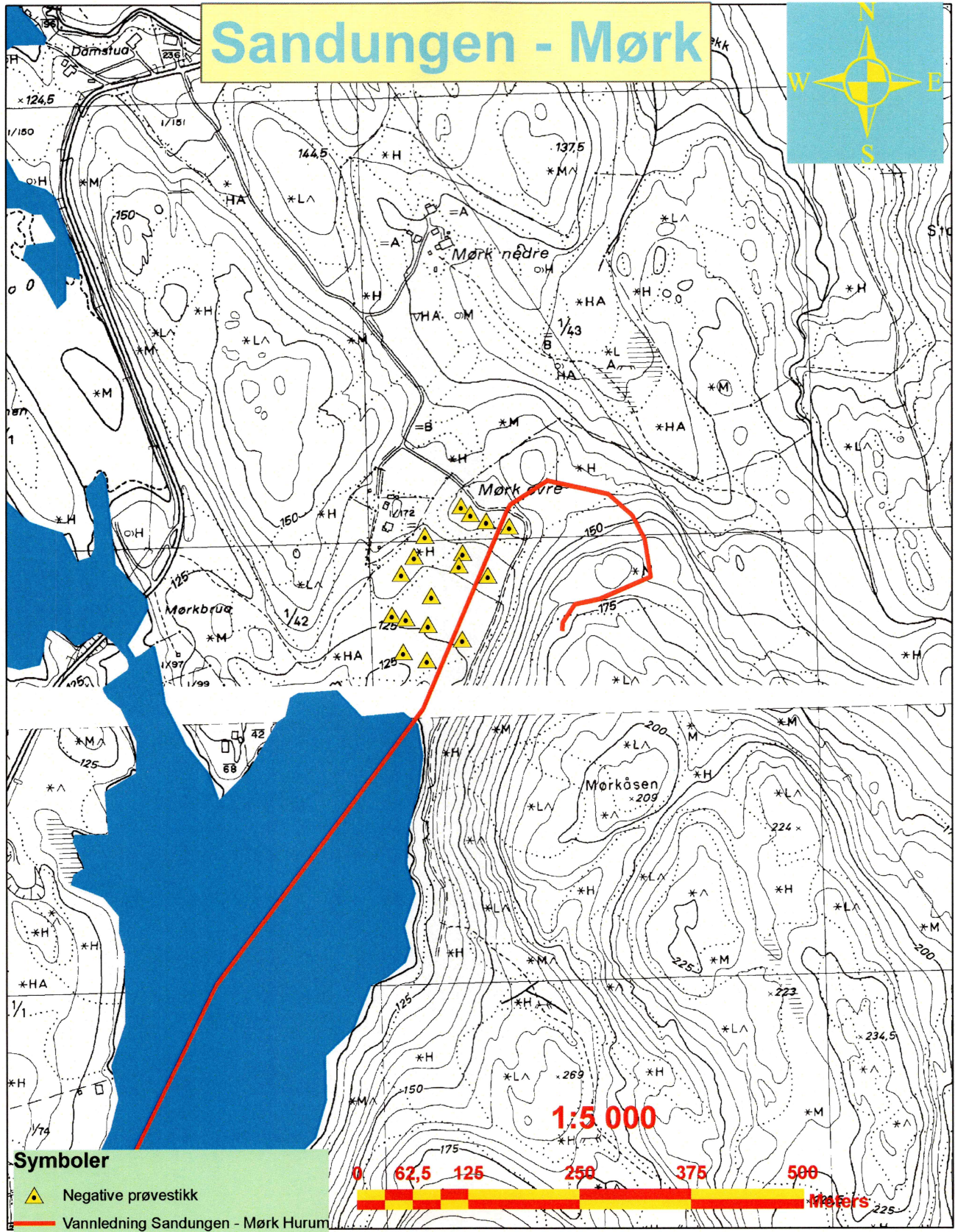
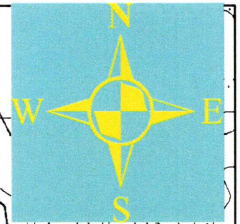
Undersøkelsen ble utført av Kjell E. Sønsterud og fant sted i tidsrommet 08.08. – 26.08. 2006 og 13.09. – 25.09.2006. I utgangspunktet var det satt av 525 timeverk ,hvorav 400 timer var beregnet til maskinell søkesjakt. Utgangspunktet for dette timeantall var at det opprinnelig skulle sjaktes fra Holtebrekk og frem til endepunkt i vest i nærheten av gården Ingelstad. I dette området er det som det fremgår ovenfor gjort flere gjenstandsfunn samt registrert flere gravfelt og enkeltliggende gravhauger og området ble vurdert som høypotensielt med tanke på funn under markoverflaten. Fylkeskommunen satte derfor av ressurser og innleid personell for hele tidsperioden. Hurum kommune bestemte seg imidlertid for å flytte ledningen ut i vannet rett før den maskinelle sjaktingen skulle ha startet opp. Det kom da til enighet mellom fylkeskommunen og Hurum kommune at man skulle sette opp et antatt timeantall for tidsbruken vurdert ut i fra potensiale for funn, tiltakets omfang o.a. Fylkeskommunen har vurdert dette og kommet frem til et antatt timeforbruk på tidsbruken ville være ca. 270 timer. Dette er et forsiktig anslag med tanke på funnpotensiale for dette område.

STRATEGI OG METODE

På utmarksområdene ble det foretatt en visuell overflatebefaring samt stukket etter steinalder i de områder dette var hensiktsmessig, mens det på innmarksområdene ble foretatt en maskinell sjaktning. Det ble i denne forbindelse gravd 4 sjakter. Sjaktene hadde en lengde på mellom 125 og 205 m og en bredde fra ca. 3 - 7 m. Til sammen ble det avdekket ca. 3000 kvadratmeter.



Sandungen - Mørk



Oversiktskart over prøvestikk for steinalder

GÅRDSHISTORIE

Gård, Gnr/BNr	Utdrag fra Rygh	Første gang nevnt i skr. kilder	Alder
<p>Matrikkelgård: Sætre bruk – Bruk: Sem, Sandungbråten, Korsgården, Øvre Mørk og Bråten</p> <p>1/1,3,9,12,42,82,153 og 154</p>	<p>Mørk med Korsgården, Holtebrek og Sem [tilsammen kaldt Sætre Brug]. Udt. mørk. kø2rsgåfen. hå2lte-brækk. sæmm. -- 1) Morck 1578. Morch med Svendsrud, Dahlen og Sætter 1723. 2) i Krosgardenum RB. 105. 106. 107. Krosgaardhen [i Udgaven Krosgaardhen] NRJ. IV 82, 1528. Korßgaardenn St. 89. Korßgaardt 1578. 1593. Korsgården 1723. 3) i Holtæbrekko RB. 106. Holtebræcke NRJ. IV 82, 1528. Holtebrecke 1578. Holtebræck 1593. Holtebrech 1723. 4) i Sæm RB. 106. a Sæme RB. 107. Sæm, Sem NRJ. IV 82, 1528. 1578. Sæmb 1593. Semb 1723.</p> <p>) Oldn. m&bmaapeno;rk f., Skog, udyrket Mark: Gaarden ligger midt i Skogene. Dens middelalderlige Navn var Þróndarruð, af Mandsnavnet Þróndr: jfr. Þróndarudh RB. 107. Endnu i 17. Aarh. findes Navnet brugt: jfr. "Thronderud, som kaldes Morch", Norske Rigsregistrarer XII S. 210. Smst. nævnes flg. underliggende Rydningspladse: Onerud, Svemildsrud, Løvaasen, Slettermarken. Onerud er det under "Forsvundne Navne" omtalte Arnaruð. Svemildsrud er identisk med det i Matrikelen af 1723 nævnte Svendsrud, der endnu findes som Pladsnavn; Navnet er enten feilskrevet eller indeholder Mandsnavnet Sveinulv (citeret af Aasen fra Mandal). Løvaasen nævnes oftere i Diplomer fra Tiden mellem</p>	1528	

1585 og 1599 angaaende en Proces mellem Peder Aaraas (i Røken) og Anders Huitfeldt: se O. A. Johnsen S. 77; det findes ligeledes i Postadressebogen. Slettermarken er feilskrevet for Settermarken: se herom og om Sætter i Matrikelen af 1723 under GN. 57 (hvoraf Br.-No. 2 tilhører Sætre Brug). Dahlen i Matrikelen af 1723 kaldes i Tællingslister fra 1666 Almedalen (O. A. Johnsen S. 119). Nordre og søndre Dalen nævnes i 19. Aarh. som Husmandspladse under GN. 12.

2) Sms. med kross m., Kors. Vistnok benævnt efter det i RB. 108 nævnte Kors (under Hovs Kirke), der her optræder som Eiendomsbesidder. Efter Indl. S. 62 var saadanne Kors anbragt i Kirker og fik sig skjænket Jordegods til Vedligehold og Belysning. Navne som Krossgarør, -býr, -bøli skulde da, ialfald ofte, kunne betegne Eiendomme, skjænkede til et saadant Kors. Fritzner, Ordb. II S. 352 f. antager derimod -- og vel med rette --, at jordeiende Kors ogsaa kunde være saadanne, der var anbragt dels ved Kirker dels ved Færdselsveie, for at veifarende der kunde forrette sin Andagt. Hvor der menes et saadant Kors, kan selvfølgelig dette have givet den Gaard, hvor de stod, Navn, uden at den hørte til Korset. Efter Rigsreg. XII S. 210 laa Korsgaarden i 1658 under Mørk Brug.

3) Holtabrekka, sms. af brekka "Bakke mellem to Flader, Bakke

	<p>med en Knæk" og Gen. Flt. af holt "Lund".</p> <p>4) Hyppigt Navn, næsten altid af Sæ(h)eimr, Sjøgaarden (sær m. "Sjø"): Gaarden ligger ved Indsjøen Sandungens sydlige Ende. Den hørte til Hovedø Klostergoods, der ved Reformationen kom under Kronen (O. A. Johnsen S. 120).</p>		
--	--	--	--

Denne informasjon kan lastes ned fra: www.dokpro.uio.no

STRATIGRAFI

Grunnforholdene langs etter traseen varierer fra fin gul sand til kompakt grå leier. I områdene ved Hotlebrekk og Sandungen fremsto undergrunnen som fin gul siltblandet sand, mens den ved Ødegården fremsto som kompakt grå leire. I utmarksområdene mellom Holtebrekk og Mørkvann var det et myraktig terreng med dertil hørende fuktig undergrunn.

UNDERSØKELSEN FORLØP & RESULTATER

Det ble registrert to strukturer som kan relateres til forhistorisk aktivitet langs etter traseen.

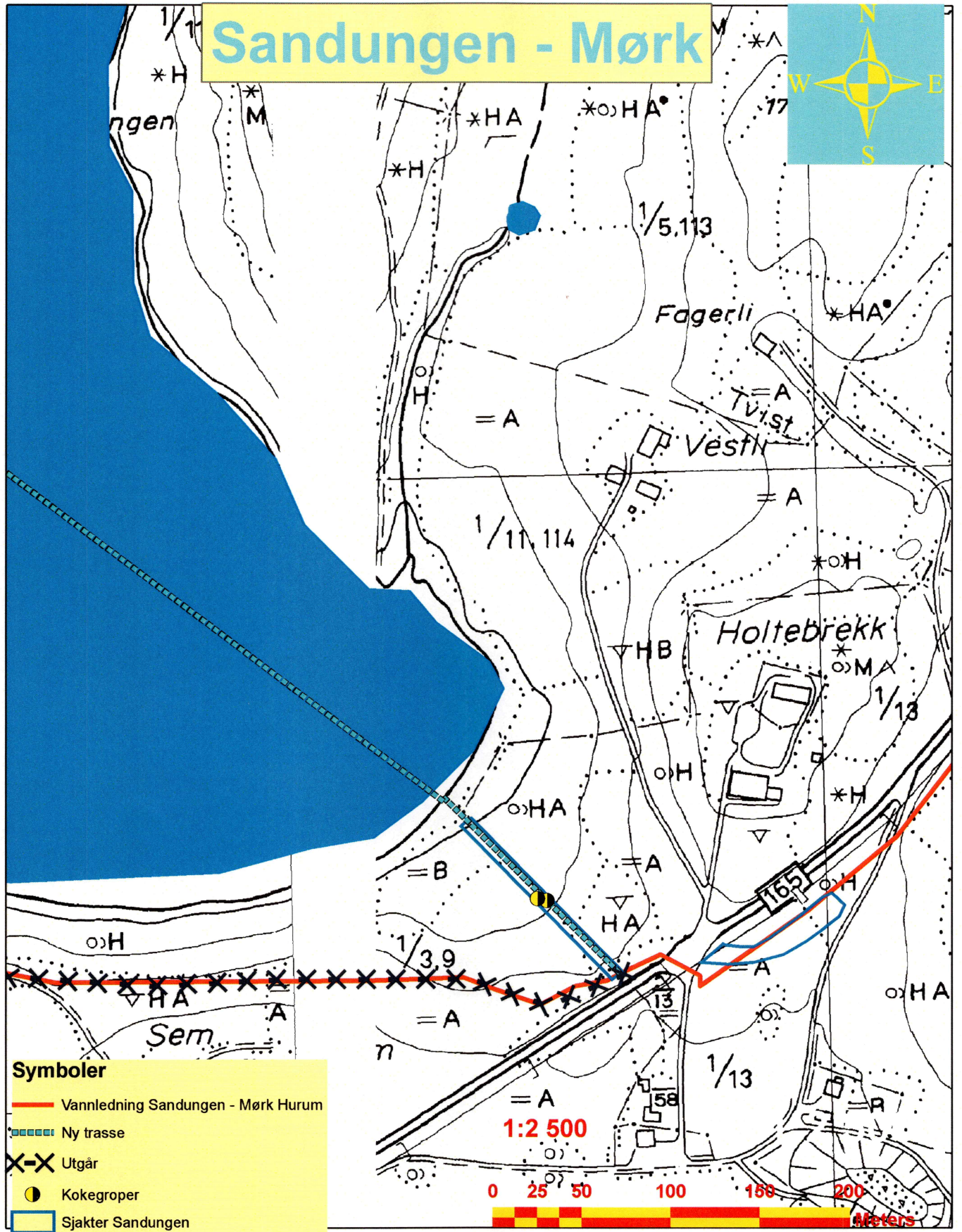
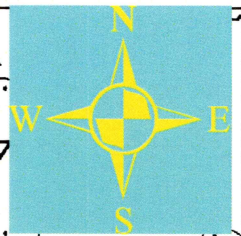
ID 101952: To kokegroper

I en relativt slak skråning hvor terrenget faller av mot nordvest i området mellom riksvegen og Sandungen på gnr1 bnr 3,9 Sandungbråten ble det registrert t kokegroper. Kokegropene lå samlet med ca 2,5 m. mellomrom helt i utkanten (til dels utenfor) åkeren på en liten terrassekant.

En av kokegropene var skadet av en moderne drengroft som hadde fjernet minst 50% av gropens opprinnelige størrelse.

I forbindelse med denne registrering ble det tatt telefonisk kontakt med Riksantikvaren og Kulturhistorisk museum for å avklare videre saksgang vedrørende disse to strukturer. Det ble da avtalt at begge kokegropene kunne graves ut på registreringsnivå.

Sandungen - Mørk



- Symboler**
- Vannledning Sandungen - Mørk Hurum
 - Ny trasse
 - X-X Utgår
 - Kokegroper
 - Sjakter Sandungen

1:2 500

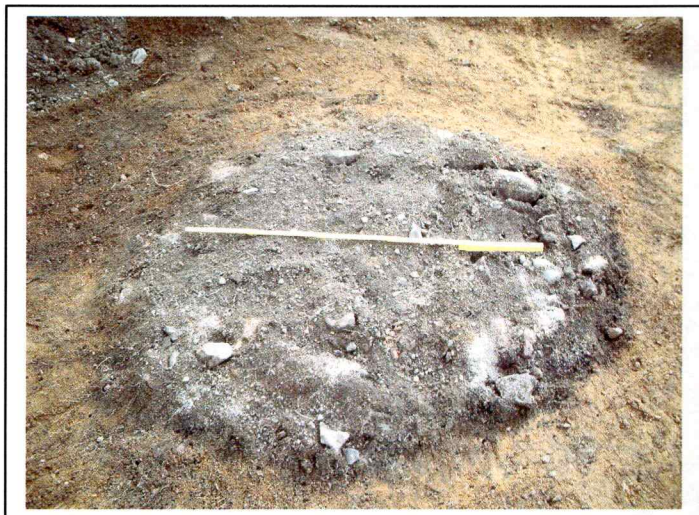


ID 101952 - To kokegroper

Kokegrop S1:

Sirkulær form, fremstår som en nedgraving av kull og skjørbrænte stein. Ligger delvis innenfor og delvis utenfor dyrket mark.

Diameter: 1,54 m	Dokumentasjon: Foto plan og profil, Tegning 1:20 plan og profil
Dybde: 0,22 m	C-14 tatt ut

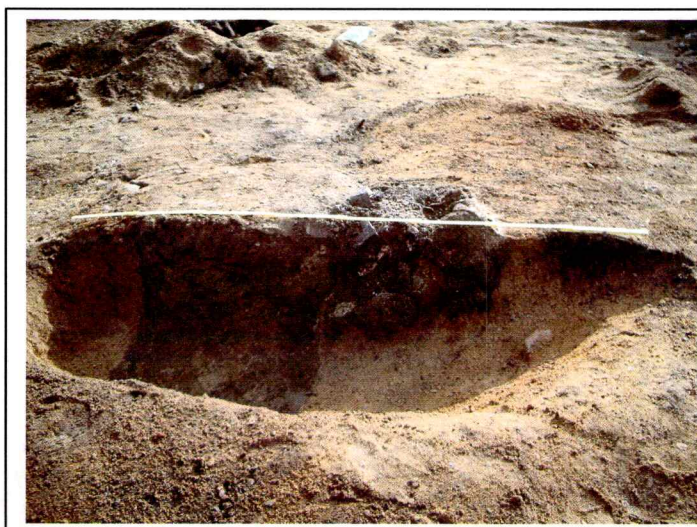


S1 plan og profil

Kokegrop S2:

S2 ligger på samme lille flate som S1. S1 er i all hovedsak fjernet eller skadet av en moderne drengroft i nord som minimum har fjernet 50% av kokegropa. Vanskelig i si noe om opprinnelig form da store deler er fjernet. (kan ha hatt rektangulær form)

Diameter: 0,82 m	Dokumentasjon: Foto plan og profil, Tegning 1:20 plan og profil
Dybde: 0,30 m	C-14 tatt ut



S2 plan og profil



S1 og S2 i plan

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE 31.10.2006

Kjell E. Sønsterud

Vedlegg:

Kullprøve

En plan og profiltegning 1: 20